

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 11, 2014

Nummer 11, 2014

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1090](#) 09-05-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1063](#) 02-05-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1066](#) 02-05-2014

Rechtbank

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2014:3085](#) 06-05-2014

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2014:1600](#) 30-04-2014

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2014:2746](#) 17-04-2014

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2014:958](#) 26-02-2014

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2014:254](#) 23-01-2014

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2013:9530](#) 18-12-2013

RECHTSPRAAK

Tegen welke waarde dient de woning aan de man te worden toebedeeld, nu er een terugkoopregeling met de woningbouwvereniging is overeengekomen?

Partijen zijn in gemeenschap van goederen met elkaar gehuwd geweest. Partijen hebben in 2009 een recht van erfpacht voor het perceel met de daarop staande voormalige echtelijke woning verkregen van de woningbouwvereniging. Aan de verkoop aan partijen heeft de woningbouwvereniging enkele bijzondere voorwaarden verbonden, de zogenoemde koopgarantbepalingen. Deze komen erop neer dat een terugkoopregeling met winst- en/of verliesdeling is overeengekomen op grond waarvan de woning bij een voorgenomen vervreemding eerst aan de woningbouwvereniging te koop dient te worden aangeboden, tegen de verplichting tot terugkoop door de woningbouwvereniging. De waarde die daarbij geldt dient berekend te worden volgens de formule zoals die in de koopgarantbepalingen is opgenomen. Hierbij deelt de woningbouwvereniging in de winst respectievelijk het verlies door de marktontwikkelingen en moet de bij de koop aan partijen verleende korting worden verrekend.

Tussen partijen is in geschil tegen welke waarde de voormalige echtelijke woning in de verdeling dient te worden betrokken.

De rechtbank overweegt als volgt. De vrouw heeft het bestaan van een afspraak dat partijen de woning zullen toedelen aan de man tegen de taxatiewaarde van € 190.000 onvoldoende onderbouwd. Partijen hebben destijds samen de woning gekocht zodat de vrouw op de hoogte was, of in ieder geval op de hoogte had moeten zijn, van de terugkoopverplichting en de daarmee verbonden regeling tot bepaling van de verkoopprijs, waarbij de getaxeerde waarde als 'vertrekpunt' van de berekening heeft te gelden en de uitkomst van de berekening als de uiteindelijke verkoopprijs. Dat betekent dat in beginsel als verkoopwaarde niet de getaxeerde waarde, maar de uiteindelijk berekende waarde heeft te gelden (zie ook Gerechtshof 's-Gravenhage 29 augustus 2012, ECLI:NL:GHSGR:2012:BY0255). Dat partijen hebben beoogd om van dit uitgangspunt af te wijken in het kader van de verdeling van hun woning, is niet gebleken. Desgevraagd heeft de vrouw ter zitting laten weten dat partijen mondeling de

afspraken hadden gemaakt dat de woning aan de man zou worden toebedeeld en dat zij de overwaarde zouden verdelen op basis van de getaxeerde waarde. De afrekening met de woningbouwvereniging of de bepaling van de prijs op grond van de terugkoopregeling is daarbij niet aan de orde gekomen, aldus de vrouw. Uit haar toelichting heeft de rechtbank opgemaakt dat partijen niet (uitgebreid) hebben gesproken over de bepaling van de waarde van de woning. Het had in de rede gelegen om uitdrukkelijke afspraken te maken indien partijen op andere wijze tot een prijsbepaling wilden komen dan het volgen van de route zoals neergelegd in de koopgarantbepalingen. Door of namens de vrouw zijn daartoe geen feiten of omstandigheden gesteld.

Voor het standpunt van de vrouw dat de taxateur al rekening heeft gehouden met het effect van de terugkoopregeling ontbreken voldoende duidelijke aanknopingspunten in het taxatierapport. De vrouw heeft verder nog ter zitting aangevoerd dat zij in (grote) financiële problemen komt wanneer zij moet bijdragen aan de aflossing van de onderwaarde zoals door de man berekend. De man heeft ter zitting aangeboden dat hij met de vrouw een betalingsregeling zal overeenkomen die de vrouw kan nakomen. De rechtbank overweegt dat er op dit moment geen grond is om te bepalen dat de vrouw een geldbedrag aan de man dient te betalen in het kader van de op papier ontstane onderwaarde. De man heeft immers (nog) niet met de hypothecaire geldverstrekker afgerekend zodat er geen sprake is van een regresvordering op de vrouw. De rechtbank zal bepalen dat de man de aflossing van de hypothecaire geldlening voor zijn rekening neemt en dat de vrouw in de onderlinge verhouding met de man draagplichtig is voor de helft van de gezamenlijke hypotheekschuld. Voorts zal de rechtbank bepalen dat de woning aan de man dient te worden toebedeeld onder de verplichting de vrouw de helft van de waarde van de woning te vergoeden wegens overbedeling. Het is dan aan partijen om in onderling overleg te bepalen hoe aan de draagplicht van de vrouw voor de helft van de restschuld feitelijk uitvoering kan worden gegeven met inachtneming van de financiële situatie van de vrouw.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 30-04-2014

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2014:1600

Zaaknummer: C-16-345550 - HA ZA 13-423

Wetsartikelen: 3:185 BW

RECHTSPRAAK

Uitleg huwelijkse voorwaarden.

Partijen zijn in 2003 op huwelijkse voorwaarden gehuwd. In hun huwelijkse voorwaarden (HV) is – samengevat – opgenomen dat:

zij buiten elke gemeenschap van goederen zijn gehuwd (art. 1); zij aan de ander dienen te vergoeden hetgeen aan het vermogen van die ander is onttrokken ten behoeve van het eigen vermogen (art. 5); zij bij echtscheiding zullen afrekenen alsof tussen hen algehele gemeenschap van goederen heeft bestaan (art. 9) tot welke afrekening ook behoort het door partijen ten huwelijk aangebrachte woonhuis, waarbij geldt dat afrekening achterwege blijft als het vermogen van één van hen of van allebei per saldo negatief is (lid 3) en dat indien gewichtige redenen zich verzetten tegen directe uitkering in geld van hetgeen op rond van de afrekening verschuldigd is, de gerechtigde verplicht is mee te werken aan het treffen van een redelijke en billijke betalingsregeling (lid 4).

Partijen hebben in 2002 een woonhuis in Frankrijk gekocht en in gemeenschappelijke eigendom verkregen. Het woonhuis was op dat moment onbewoonbaar en partijen waren voornemens het te verbouwen, waarna zij met hun gezin erin konden gaan wonen. Partijen hebben de koopprijs ad € 165.000 uit eigen middelen voldaan. Nadien (van 2003-2007) zijn nog omvangrijke investeringen in het woonhuis gedaan, eveneens uit privévermogen. Het huwelijk is in 2010 ontbonden door echtscheiding.

De rechtbank heeft geoordeeld dat ter zake van het woonhuis sprake is van een eenvoudige gemeenschap in de zin van artikel 3:166 BW, waarvan verdeling wordt verzocht op de voet van artikel 3:185 BW. De rechtbank heeft het verzoek tot betaling van de helft van de investeringen opgevat als gegrond op artikel 3:172 BW. De rechtbank is uitgegaan van een getaxeerde waarde van het woonhuis van € 253.750 en heeft de door de man gespecificeerde investeringen als vaststaand beschouwd. Volgens de rechtbank heeft de vrouw € 10.000 bijgedragen aan de verbouwingen en € 80.000 besteed aan de verwerving van het woonhuis. De rechtbank heeft het woonhuis toegedeeld aan de man, met veroordeling van de man tot betaling aan de vrouw

van haar investering ad € 90.000.

Het hof heeft vastgesteld dat partijen het erover eens zijn dat zij ter zake van de aankoop van de woning een nominaal vergoedingsrecht hebben van respectievelijk € 80.000 (de vrouw) en € 85.000 (de man). Het hof heeft voorts aangenomen dat de man uit privévermogen € 347.710 in de verbouwing van de woning heeft geïnvesteerd. Vervolgens heeft het hof vastgesteld dat partijen beiden een beroep doen op de HV, maar zich beroepen op verschillende artikelen: de man stelt dat vergoeding van zijn investeringen moet plaatsvinden op grond van artikel 5 HV, terwijl de vrouw zich beroept op artikel 9 HV. Het hof heeft overwogen dat uit artikel 9 HV in samenhang gelezen met artikel 1:126 (oud) BW volgt dat tijdens het huwelijk ontvangen inkomen, dan wel winst uit onderneming, en tijdens het huwelijk opgebouwd privévermogen in de afrekening aan het einde van het huwelijk dienen te worden betrokken, en dat artikel 5 HV in zoverre dan ook niet relevant is. De door de man gedane investeringen in het woonhuis ten behoeve van de verbouwing zijn gedaan uit zijn inkomen dan wel winst uit onderneming en zijn tijdens het huwelijk opgebouwd privévermogen, en vallen daarmee in de fictieve gemeenschap. Gesteld noch gebleken is dat die investeringen onder de van verrekening uitgesloten categorieën vallen. Het beroep van de man op artikel 5 HV wordt dan ook verworpen. Op grond van artikel 9 HV dient de overwaarde van het woonhuis tussen partijen te worden verdeeld. Deze beloopt € 88.750, zijnde de onbestreden waarde van € 253.750 minus de koopsom van € 165.000. Partijen hebben derhalve ieder recht op een bedrag van € 44.375. Het woonhuis zal aan de man worden toegedeeld onder de verplichting van de man om aan de vrouw de helft van de overwaarde ten bedrage van € 44.375 en de investering uit vermogen bij aankoop ten bedrage van € 80.000 te betalen.

In cassatie betoogt de man dat hij een uitdrukkelijk beroep heeft gedaan op artikel 9 lid 3 en 4 HV. Hij heeft het standpunt ingenomen dat finale afrekening op grond van artikel 9 lid 3 HV achterwege moet blijven, nu zijn vermogen per saldo negatief is, respectievelijk dat in verband met artikel 9 lid 4 HV een betalingsregeling moet worden getroffen. Volgens de man heeft het hof deze stellingen ten onrechte onbehandeld gelaten dan wel ongemotiveerd verworpen.

De Hoge Raad oordeelt dat de klacht slaagt. Het hof heeft de vordering van de vrouw tot verdeling van de (over)waarde van het woonhuis toegewezen op grond van artikel 9 lid 2 HV. De man had zich daartegen verweerd met onder meer een uitdrukkelijk beroep op artikel 9 lid 3 en lid 4 HV. Niet blijkt dat het hof dit verweer van de man in zijn beoordeling heeft betrokken. Voor zover het hof dat wel heeft gedaan, heeft het nagelaten zijn verwerping van het verweer te motiveren. In het verlengde van het bovenstaande klaagt de man terecht over het oordeel van het hof dat de vordering van de man op de vrouw ten bedrage van de helft van de door hem gedane investeringen niet relevant is in verband met het verrekenbeding van artikel 9 HV. Immers, indien het beroep van de man op artikel 9 lid 3 HV zou slagen, blijft

ingevolge die bepaling afrekening achterwege en dient met inachtneming van die omstandigheid opnieuw te worden geoordeeld over de door de man in beroep aangevoerde grieven. De Hoge Raad vernietigt de beslissing van het hof.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-05-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1090

Zaaknummer: 13/034313

Wetsartikelen: 3:185 BW, 3:172 BW en 3:166 BW

RECHTSPRAAK

Toewijzing machtiging uithuisplaatsing gesloten jeugdzorg terwijl op voorhand duidelijk is dat tenuitvoerlegging wordt geschorst.

De minderjarige verblijft reeds in een accommodatie voor gesloten jeugdzorg. Hoewel Bureau Jeugdzorg toewerkt naar een plaatsing van de minderjarige in het Fasehuis plus te Tilburg, is een nieuwe machtiging voor gesloten jeugdzorg toch nog noodzakelijk voor de duur van zes maanden. De gedragsproblemen van de minderjarige zijn namelijk van zodanige aard dat een directe plaatsing van de minderjarige in het Fasehuis plus niet mogelijk is. Met behulp van een machtiging voor gesloten jeugdzorg kan de minderjarige, indien dit noodzakelijk is, bij wijze van een time-out teruggeplaatst worden in de huidige accommodatie voor gesloten jeugdzorg.

De kinderrechter overweegt dat een definitieve plaatsing van de minderjarige in het Fasehuis plus te Tilburg, vanwege de forse gedragsproblemen van de minderjarige thans nog niet mogelijk is. De gedragsproblemen van de minderjarige zijn dan ook van zodanige aard dat het verzoek van Bureau Jeugdzorg toewijsbaar is. De tenuitvoerlegging van een machtiging voor gesloten jeugdzorg kan echter op grond van artikel 29h lid 6 Wjz worden geschorst. Dat biedt de zorgaanbieder voor gesloten jeugdzorg de mogelijkheid om de minderjarige tijdens de verleende machtiging te laten opnemen in het Fasehuis plus te Tilburg. De tenuitvoerlegging van de machtiging voor gesloten plaatsing wordt in dat geval geschorst. De geïndiceerde zorgaanbieder voor gesloten jeugdzorg is tevens bevoegd om die schorsing in te trekken, indien blijkt dat tenuitvoerlegging alsnog noodzakelijk is om te voorkomen dat de minderjarige zich aan de zorg die hij nodig heeft onttrekt, of daaraan door anderen wordt onttrokken. De kinderrechter onderkent dat aan een zorgaanbieder voor gesloten jeugdzorg hierdoor een relatief ruime bevoegdheid toekomt. Hoewel een rechterlijke toetsing in dat kader meer waarborgen biedt, kan de minderjarige klagen over de intrekking van de schorsing (artikel 29w Wjz). Teneinde de minderjarige toch een beroepsmogelijkheid te bieden tegen de intrekking van de schorsing, wijst de kinderrechter op de rechtsingang van artikel 1:263 lid 4 BW. Op basis van deze bepaling kan de kinderrechter, bij niet gegrond bevinden van de time-out in geslotenheid, de verleende machtiging voor gesloten plaatsing beëindigen. De kinderrechter wijst het verzoek van Bureau Jeugdzorg toe.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 06-05-2014

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2014:3085

Zaaknummer: C/02/280053 JE RK 14-696

Wetsartikelen: 29h lid 6 Wjz

RECHTSPRAAK

Interregionaal recht: Nederlandse rechter bevoegd inzake wijziging van een op Curaçao gegeven alimentatiebeslissing?

Partijen hebben samen een kind. De moeder woont met het kind op Curaçao. De man woont in Nederland. Bij beschikking van 6 september 2001 heeft de rechter op Curaçao bepaald dat de man maandelijks aan de Voogdijraad op Curaçao een bedrag van Nafl. 200 dient te betalen ter voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding van het kind. Blijkens deze beschikking verbleven de vrouw en het kind toentertijd op Curaçao.

De man heeft de Rechtbank Den Haag in 2011 verzocht om de hiervoor vermelde beschikking te wijzigen en de door hem verschuldigde kinderalimentatie op nihil te bepalen. De vrouw heeft betoogd dat de rechtbank niet bevoegd is om van het verzoek van de man kennis te nemen.

Ten aanzien van haar bevoegdheid om kennis te nemen van het verzoek van de man heeft de rechtbank overwogen dat het een zaak betreft met een interregionaal karakter en dat zij, nu geschreven regels van interregionaal privaatrecht van het Koninkrijk ontbreken, voor wat betreft haar rechtsmacht aansluiting zal zoeken bij regeling van de internationale bevoegdheid (artikelen 1-14) van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Vervolgens heeft de rechtbank op grond van artikel 3 Rv rechtsmacht aangenomen nu de man in Nederland verblijft.

Het hof heeft ten aanzien van de bevoegdheid van de Nederlandse rechter om kennis te nemen van het verzoek van de man overwogen dat in een zaak als de onderhavige, niet kan worden teruggegrepen op verdragen en evenmin op Europese regelgeving. De sedert 2002 geldende artikelen 1 t/m 14 Rv zijn volgens het hof niet van toepassing, nu deze artikelen blijkens de wetsgeschiedenis (MvT) uitsluitend betrekking hebben op de internationale rechtsmacht van de Nederlandse rechter en uitdrukkelijk niet op interregionale betrekkingen of zaken. Op grond daarvan ligt een analoge toepassing van de artikelen 1 t/m 14 Rv op interregionale zaken dan ook niet voor de hand, aldus het hof.

Bij gebreke van enig andere wettelijke houvast knoopt het hof aan bij de regeling van de

relatieve competentie van de rechter en wel aldus dat wordt aangenomen dat de regeling van de relatieve competentie tevens de basis vormt voor de rechtsmacht van de Nederlandse rechter (distributie is attributie). De uitdrukkelijke afschaffing van deze regel voor internationale zaken in 2002 heeft geen gevolgen voor de vaststelling van de interregionale rechtsmacht, aldus het hof. Nu artikel 269 Rv de Rechtbank Den Haag als bevoegde rechter aanwijst, is de rechtsmacht van de Nederlandse rechter hiermee gegeven.

De Hoge raad stelt het volgende voorop. Er is tot op heden geen regeling bij rijkswet van de rechterlijke bevoegdheid in privaatrechtelijke zaken van interregionale aard tot stand gebracht. Bij gebreke van een dergelijke regeling dient de rechter in het Nederlandse deel van het Koninkrijk (hierna: het Rijk in Europa) evenals de rechter in het Caraïbische deel van het Koninkrijk, zijn bevoegdheid in privaatrechtelijke zaken van interregionale aard te bepalen door zo veel mogelijk aansluiting te zoeken bij hetgeen ter zake geldt op het nauw verwante terrein van het internationaal privaatrecht. Dit is door de Hoge Raad reeds aanvaard ten aanzien van het conflictenrecht (vgl. HR 25 november 1988, ECLI:NL:HR:1988:AD0528 en HR 11 juli 2008, ECLI:NL:HR:2008:BD0663). Dit strookt ook met de opvatting van de minister van Justitie, die bij de totstandkoming van Boek 10 BW ervan heeft afgezien om een afzonderlijke regeling van het interregionaal privaatrecht op te stellen, maar – onder verwijzing naar de hiervoor genoemde rechtspraak – heeft opgemerkt dat dit niet wegneemt dat in een concreet geval de bepalingen van internationaal privaatrecht van Boek 10 BW voor analoge toepassing op gevallen van interregionale aard in aanmerking kunnen komen. Dit brengt mee dat de rechter bij de beantwoording van de vraag of hem in een geval van interregionale aard rechtsmacht toekomt, zo veel mogelijk aansluiting dient te zoeken bij de bevoegdheidsbepalingen die voor hem gelden op het terrein van het internationaal privaatrecht.

In dit verband is van belang dat de rechter in het Rijk in Europa, mede gelet op de voorrang van verdragen en EU-verordeningen ten opzichte van het nationale recht, is gehouden om eerst te onderzoeken of in een geval van interregionale aard overeenkomstige toepassing kan worden gegeven aan de in verdragen en EU-verordeningen neergelegde bevoegdheidsbepalingen. Slechts indien dat niet mogelijk is, dient de rechter in het Rijk in Europa zijn rechtsmacht in een geval van interregionale aard te bepalen met overeenkomstige toepassing van de artikelen 1-14 Rv.

Ten slotte verdient opmerking dat langs de weg van overeenkomstige toepassing van artikel 10 Rv ('distributie bepaalt attributie') rechtsmacht in een geval van interregionale aard ook kan voortvloeien uit andere wettelijke bepalingen tot aanwijzing van een bevoegde rechter, ongeacht of deze wettelijke bepalingen zijn opgenomen in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering of in andere wetgeving. Onder de hier bedoelde wettelijke bepalingen zijn

volgens artikel 10 Rv evenwel niet de artikelen 99-110 en 262-270 Rv begrepen.

Volgens de Hoge Raad dient in deze zaak allereerst te worden onderzocht of ten behoeve van de rechtsmacht van de rechter in het Rijk in Europa om van dit verzoek kennis te nemen, overeenkomstige toepassing kan worden gegeven aan de bevoegdheidsbepalingen van de Alimentatieverordening. De temporele en materiële reikwijdte van deze verordening staan niet in de weg aan overeenkomstige toepassing van de daarin vervatte bevoegdheidsbepalingen in deze zaak. De formele reikwijdte van Hoofdstuk II Alimentatieverordening is aldus afgebakend dat de hierin opgenomen bevoegdheidsbepalingen (artikelen 3-14) van toepassing zijn ongeacht of de verweerder zijn woonplaats heeft in een lidstaat dan wel in een derde staat. Dit betekent dat de bevoegdheidsbepalingen van de Alimentatieverordening geheel in de plaats zijn getreden van de artikelen 3 en 4 Rv, voor zover deze bepalingen zien op de internationale rechtsmacht van de Nederlandse rechter in zaken betreffende levensonderhoud, en dat aan de artikel 3 en 4 Rv in zoverre geen toepassing meer kan worden gegeven. Deze verhouding tussen de bevoegdheidsbepalingen van de Alimentatieverordening enerzijds en de artikelen 3 en 4 Rv anderzijds brengt mee dat in een geval van interregionale aard als het onderhavige eerst moet worden onderzocht of de bevoegdheidsbepalingen van de Alimentatieverordening zich voor overeenkomstige toepassing lenen. Slechts indien blijkt dat dit laatste niet mogelijk is, is er grond voor overeenkomstige toepassing van de artikelen 3 en 4 Rv.

Artikel 8 lid 1 Alimentatieverordening bepaalt dat indien in een lidstaat (of in een derde staat) waar de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats heeft, een beslissing inzake een onderhoudsverplichting is gegeven, de onderhoudsplichtige niet in een andere lidstaat een procedure aanhangig kan maken om die beslissing te wijzigen of een nieuwe beslissing te verkrijgen zolang de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats behoudt in de staat waar de beslissing is gegeven. Aldus beperkt dit artikel de rechterlijke bevoegdheid die in beginsel voortvloeit uit de artikelen 3-7 Alimentatieverordening. Slechts in de gevallen die limitatief worden opgesomd in artikel 8 lid 2 Alimentatieverordening, is de regel van artikel 8 lid 1 niet van toepassing, en kan alsnog gevolg toekomen aan de bevoegdheidsbepalingen van de artikelen 3-7.

Het bepaalde in artikel 8 Alimentatieverordening leent zich voor overeenkomstige toepassing in een geval van interregionale aard als het onderhavige. Er is immers geen grond om in interregionale gevallen de belangen van de onderhoudsgerechtigde op het vlak van de rechterlijke bevoegdheid minder vergaand te beschermen dan in internationale gevallen waarop artikel 8 rechtstreeks van toepassing is. Overeenkomstige toepassing van artikel 8 lid 1 Alimentatieverordening leidt tot het uitgangspunt dat de rechter in het Rijk in Europa niet bevoegd is om kennis te nemen van een verzoek van de onderhoudsplichtige dat strekt tot

wijziging van een beslissing inzake een onderhoudsverplichting, indien deze beslissing is gegeven door de rechter in het Caraïbische deel van het Koninkrijk waar de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats had toen die beslissing werd gegeven, zolang de onderhoudsgerechtigde aldaar zijn gewone verblijfplaats behoudt. Alsdan zal de onderhoudsplichtige zijn verzoek aanhangig moeten maken bij de rechter in het Caraïbische deel van het Koninkrijk die de oorspronkelijke beslissing heeft gegeven. Op dit uitgangspunt kan slechts een uitzondering worden gemaakt in situaties die op één lijn kunnen worden gesteld met de gevallen genoemd in artikel 8 lid 2 Alimentatieverordening. Zo'n situatie doet zich hier niet voor.

Dit alles brengt mee dat de Nederlandse rechter in onderhavige zaak niet bevoegd is om kennis te nemen van het verzoek van de man. De Hoge Raad kan zelf de zaak afdoen door de beschikkingen van de rechtbank en het hof te vernietigen en alsnog te bepalen dat de Nederlandse rechter geen rechtsmacht heeft om kennis te nemen van het verzoek van de man.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 02-05-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1063

Zaaknummer: 13/04255

Wetsartikelen: 3 RV en 8 Alimentatieverordening

RECHTSPRAAK

Dient bij vaststelling draagkracht alimentatieplichtige rekening te worden gehouden met door hem voldane kosten levensonderhoud van kinderen van nieuwe partner met wie hij in gezinsverband samenleeft?

Partijen hebben een affectieve relatie gehad en zijn ouders van twee kinderen die bij de vrouw verblijven. De rechtbank heeft de door de man te betalen kinderalimentatie gesteld op € 200 per maand. De vrouw heeft verzocht de kinderalimentatie ten behoeve van de zoon te verhogen. De man heeft daartegen ingebracht dat zijn draagkracht dit niet toelaat, omdat hij inmiddels een nieuwe partner heeft, dat hij met haar en haar twee kinderen in gezinsverband samenleeft en dat hij mede voorziet in de kosten van het levensonderhoud van deze kinderen.

De rechtbank heeft het verzoek van de moeder toegewezen. Bij de bepaling van de draagkracht van de man is de rechtbank ervan uitgegaan dat zijn nieuwe partner in eigen levensonderhoud kan voorzien en de helft van de woonlasten voor haar rekening neemt. De rechtbank heeft geen rekening gehouden met de door de man voldane kosten van het levensonderhoud van de twee kinderen van zijn nieuwe partner, aangezien hij ten opzichte van hen niet onderhoudsplichtig is.

Het hof heeft de beschikking van de rechtbank bekrachtigd. Ook het hof overwoog dat bij de vaststelling van de draagkracht van de vader geen rekening dient te worden gehouden met de door hem voldane kosten van het levensonderhoud van de twee kinderen van zijn nieuwe partner. De vader is immers geen wettelijk huwelijk met haar aangegaan en evenmin heeft hij met haar een geregistreerd partnerschap gesloten. Daarom rust op hem geen wettelijke onderhoudsplicht jegens de kinderen van zijn nieuwe partner. Het enkele feit dat sprake is van *family life* tussen de vader en deze kinderen, maakt dit niet anders, aldus het hof.

In cassatie stelt de Hoge Raad het volgende voorop. Ingevolge artikel 1:392 lid 1, aanhef en onder a, BW zijn ouders gehouden tot het verstrekken van levensonderhoud jegens hun kinderen. De wet voorziet niet in een onderhoudsplicht ten opzichte van de kinderen van een partner met wie geen huwelijk of geregistreerd partnerschap is aangegaan. In zijn beschikking van 25 november 1994 (ECLI:NL:HR:1994:ZC1558) heeft de Hoge Raad ten aanzien van gevallen als het onderhavige overwogen dat bij de beoordeling van de draagkracht van een

ouder met het oog op het vaststellen van zijn wettelijke verplichting tot betaling van kinderalimentatie in beginsel rekening dient te worden gehouden met alle redelijke uitgaven die ten laste van die ouder komen. Indien die ouder een nieuw gezin heeft gevormd, zullen zijn uitgaven mede daardoor worden bepaald, ongeacht of hij met zijn nieuwe partner is gehuwd of samenleeft als waren zij gehuwd. Dit onderscheid is in beginsel ook niet van belang bij de beoordeling van de redelijkheid van de gezinsuitgaven. Wel zal bij die beoordeling rekening moeten worden gehouden met wat als redelijk dient te worden beschouwd jegens het niet in het nieuwe gezin verblijvende kind in welks verzorging en opvoeding de ouder verplicht is bij te dragen. In dit kader zal ook een afweging van de belangen van het kind tegenover de kinderen van de nieuwe partner aan de orde kunnen komen (zie ook HR 21 december 2007, ECLI:NL:HR:2007:BCo658).

Artikel 1:400 lid 1 BW is ingevoerd bij de Wet bevordering voortgezet ouderschap en zorgvuldige scheiding. Deze bepaling houdt het volgende in: 'Indien een persoon verplicht is levensonderhoud te verstrekken aan twee of meer personen en zijn draagkracht onvoldoende is om dit volledig aan allen te verschaffen, hebben zijn kinderen en stiefkinderen die de leeftijd van een en twintig jaren nog niet hebben bereikt voorrang boven alle andere onderhoudsgerechtigden (...).'

Aan deze bepaling ligt het uitgangspunt ten grondslag dat ouders ook na een echtscheiding beiden verantwoordelijk blijven voor de opvoeding en verzorging van hun kinderen. Zij strekt ertoe dat de verplichting tot een behoorlijke bijdrage aan de kinderen voorgaat boven andere verplichtingen die de ouders op zich hebben genomen.

In cassatie klaagt de man over het oordeel van het hof dat bij de vaststelling van zijn draagkracht geen rekening dient te worden gehouden met de door hem voldane kosten van het levensonderhoud van de twee kinderen van zijn nieuwe partner. Artikel 1:400 lid 1 BW houdt naar zijn bewoordingen niet het antwoord in op de vraag waarvoor het hof zich zag gesteld. De bepaling is immers aldus geformuleerd dat zij slechts een regeling bevat voor het geval dat wettelijke verplichtingen tot levensonderhoud samenlopen. In het onderhavige geval is echter sprake van samenloop van een wettelijke verplichting om levensonderhoud te verstrekken jegens het kind van de man en een morele verplichting om levensonderhoud te verstrekken jegens de kinderen van zijn partner met wie hij in gezinsverband samenleeft. Aangezien de op een onderhoudsplichtige rustende wettelijke verplichting levensonderhoud te verstrekken aan zijn kinderen (en stiefkinderen) die de leeftijd van een en twintig jaren nog niet hebben bereikt, volgens artikel 1:400 lid 1 BW voorrang heeft boven wettelijke verplichtingen jegens andere onderhoudsgerechtigden, moet worden aangenomen dat die voorrang ook geldt in een geval als het onderhavige. Dit betekent dat de beoordeling van zulke gevallen niet meer kan plaatsvinden met inachtneming van de hiervoor vermelde rechtspraak,

maar dient te geschieden met overeenkomstige toepassing van artikel 1:400 lid 1 BW.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 02-05-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1066

Zaaknummer: 13/01859

Wetsartikelen: 1:392 BW en 1:400 BW

RECHTSPRAAK

Vervallenverklaring onjuist gegeven schriftelijke aanwijzing vanwege strijd met artikel 1:258 lid 3 BW.

De minderjarigen zijn onder toezicht gesteld en uit huis geplaatst bij de met gezag belaste vader. Omdat de vader voor de duur van twee maanden in het buitenland verblijft, is met de gezinsvoogdij-instelling (WSG) afgesproken dat een goede vriend van de vader de minderjarigen in de woning van de vader zal verzorgen. De WSG acht een dergelijke regeling noodzakelijk omdat de minderjarigen een verstandelijke beperking en autismespectrumstoornis hebben. De minderjarigen hebben daarom veel behoefte aan duidelijkheid en sturing. Vanuit dat oogpunt is het niet wenselijk om de minderjarigen uit hun vertrouwde omgeving te halen. De WSG heeft de moeder een schriftelijke aanwijzing gegeven, waarin voormelde regeling is opgenomen (artikel 1:258 BW). De moeder verzoekt deze schriftelijke aanwijzing vervallen te verklaren (artikel 1:259 BW).

De kinderrechter wijst het verzoek van de moeder toe. Daartoe overweegt de kinderrechter dat de minderjarigen hun hoofdverblijfplaats bij de moeder hebben en dat zij op basis van een machtiging uithuisplaatsing bij de vader verblijven. De kinderrechter heeft het verblijf en daarmee tevens de verzorging van de minderjarigen gedurende dag en nacht, met de gegeven machtiging uithuisplaatsing uitdrukkelijk bij de vader gelegd. Gelet op het bepaalde in artikel 1:258 lid 3 BW, oordeelt de kinderrechter dat de WSG de verzorging en opvoeding van de minderjarigen niet bij een ander dan de vader kan leggen door het geven van een schriftelijke aanwijzing. De WSG had in dat kader om een aanvullende machtiging uithuisplaatsing dienen te verzoeken.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 17-04-2014

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2014:2746

Zaaknummer: 560815 / JE RK 14/399

Wetsartikelen: 1:258 BW en 1:259 BW

RECHTSPRAAK

Erfrecht; twee beslagen op woning ter zake van legitieme porties uit nalatenschap moeder en vader; opheffing beslagen.

Op 15 maart 2004 is de moeder overleden. Zij was ten tijde van haar overlijden gehuwd met de vader van hun twee zoons, waaronder zoon B. Op grond van het testament van moeder hebben de zoons, na overlijden van de langstlevende recht op een kindsdeel in de nalatenschap. Inclusief rente bedraagt de vordering van B uit hoofde van zijn kindsdeel € 136.813,01. De vader is op 16 januari 2013 overleden. Bij testament van 24 mei 2007 heeft hij zijn kinderen uitgesloten van erfopvolging en zijn partner A tot zijn enige erfgename benoemd. De vader heeft hierbij voorts, kort gezegd, bepaald dat wanneer een van zijn afstammelingen zich beroept op zijn rechten als legitimaris en de desbetreffende legitieme vordering ten laste komt van zijn partner, deze vordering overeenkomstig artikel 4:82 BW pas bij haar overlijden opeisbaar zal zijn. Voor zover de vordering ter zake van de legitieme portie niet opeisbaar is, heeft de vader bepaald dat de partner op verzoek van een legitimaris verplicht is tot voldoening voor deze van de belasting geheven ter zake van de verkrijging van de vordering. Zoon B heeft, na daartoe verlof te hebben verkregen, beslag gelegd op de woning met erf en tuin. Dit beslag heeft betrekking op het kindsdeel van B uit de nalatenschap van de overleden moeder. In de bodemprocedure is namens zoon B toegezegd dat, als het huis mocht worden verkocht, ten tijde van de levering zal worden zorg gedragen voor opheffing van het beslag, mits uitbetaling van de € 133.000 (te vermeerderen met de rente) is gegarandeerd. De woning is voor een bedrag van € 550.000 verkocht. De notariële levering staat gepland voor 28 februari 2014. Op 3 januari 2014 heeft B nogmaals beslag laten leggen op de woning. Partner A vordert in kort geding, kort gezegd, opheffing van alle op verzoek van B op de woning gelegde conservatoire beslagen onder voorwaarde dat de met de overdracht belaste notaris zich verbindt het aan B toekomende bedrag ad € 136,813,01 op de derdenrekening van zijn advocaat te betalen, indien de overdracht rechtsgeldig is geschied. Tevens verzoekt zij B te veroordelen alle door de notaris verlangde medewerking te verlenen, op straffe van een dwangsom met veroordeling van B in de kosten. B voert verweer en vordert in voorwaardelijk reconventie, voor het geval de vordering van A wordt toegewezen, dat de voorzieningenrechter vóór 28 februari 2014 zal gebieden dat A een bankgarantie verstrekt strekkende tot zekerheid van betaling van de legitimaire vordering. De voorzieningenrechter overweegt dat in het testament

de voorwaarde is opgenomen dat de vordering van de legitimaris eerst opeisbaar is na het overlijden van de partner, met wie de vader een gemeenschappelijk huishouding voerde. Met artikel 4:82 BW heeft de wetgever expliciet in de mogelijkheid van het opnemen van een dergelijke voorwaarde voorzien. De voorzieningenrechter is anders dan zoon B van oordeel dat toepassing van deze bepaling niet naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. De voorzieningenrechter concludeert dat de legitimaire vordering niet opeisbaar is en dit niet zal worden gedurende het leven van A. Volgens de voorzieningenrechter is niet aannemelijk dat de bodemrechter de vorderingen van B zal toewijzen in die zin dat A ten aanzien van de legitieme portie van B zal worden veroordeeld tot betaling van een opeisbare geldsom. De voorzieningenrechter is van oordeel dat in voldoende mate gebleken is van de ondeugdelijkheid van het door B ingeroepen recht. Dat voor de geldigheid van een conservatoir beslag niet vereist is dat de vordering die aan het beslag ten grondslag ligt reeds opeisbaar was op het moment van beslaglegging doet hieraan niet af. Het tweede beslag heeft betrekking op het kindsdeel van B ad € 136.813,01 ter zake van de nalatenschap van de moeder. Niet in geschil is dat deze vordering opeisbaar is. Afgesproken is dat als de levering doorgaat en de koopsom wordt gestort, van deze koopsom het kindsdeel aan B wordt uitbetaald. Er is volgens de voorzieningenrechter geen enkele aanwijzing dat betaling ondanks de toezeggingen achterwege zou blijven. De betaling van het kindsdeel is ook na opheffing van de beslagen voldoende gegarandeerd. Hiermee is de handhaving van het beslag volgens de voorzieningenrechter overbodig geworden. De voorwaarde om het hem toekomende bedrag op de derdenrekening van de advocaat van B te betalen wijst de voorzieningenrechter niet toe, aangezien dat ertoe zou leiden dat een niet in het kort geding betrokken derde tot het uitvoeren van de handeling wordt veroordeeld.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 26-02-2014

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2014:958

Zaaknummer: C-08-151119-KG ZA 14-35

Wetsartikelen: 4:82 BW

RECHTSPRAAK

Amerikaanse adoptiebeslissing erkend op grond van artikel 10:109 BW, ook al verbleef de minderjarige hangende de procedure in Nederland.

De minderjarige is geboren in de Verenigde Staten en werd in 2012 volgens het recht van de staat New York door verzoekers geadopteerd. Verzoekers verzoeken de rechtbank onder andere om de Amerikaanse adoptie-uitspraak in Nederland te erkennen.

De rechtbank stelt voorop dat van adoptie in de zin van het Haags Adoptieverdrag geen sprake is, omdat verzoekers geen verklaring hebben overgelegd zoals bedoeld in artikel 23 van genoemd verdrag. Verzoekers hadden gedurende de gehele adoptieprocedure hun gewone verblijfplaats in Nederland. Derhalve doet zich de situatie voor zoals bedoeld in artikel 10:109 BW. In deze wettelijke bepaling wordt tevens ervan uitgegaan dat de minderjarige zijn gewone verblijfplaats gedurende de gehele adoptieprocedure in het buitenland had. In de onderhavige zaak werd de minderjarige echter hangende de procedure – bij wijze van een proefplaatsing – overgebracht naar Nederland. De Amerikaanse rechter spreekt de adoptie slechts definitief uit wanneer de proefplaatsing naar behoren is verlopen. Het verblijf van de minderjarige in Nederland had volgens de rechtbank dan ook een voorlopig en voorwaardelijk karakter. Het vorenstaande heeft naar het oordeel van de rechtbank tot gevolg dat de minderjarige zijn gewone verblijfplaats in Amerika hangende de adoptieprocedure heeft behouden, ook al verbleef de minderjarige feitelijk in Nederland. Deze redenering strookt volgens de rechtbank bovendien het meest met de bedoeling van de Wet Conflictenrecht Adoptie (WCAd), waarin de erkenningsvoorwaarden voor buitenlandse adoptiebeslissingen voorheen waren geregeld, en de huidige artikelen 10:108 en 10:109 BW. Met de komst van genoemde regelingen werd immers beoogd om overbodige adoptieprocedures zo veel mogelijk te voorkomen. De rechtbank oordeelt dat aan de overige voorwaarden voor erkenning van een interlandelijke adoptie is voldaan. De Amerikaanse adoptiebeslissing is derhalve in Nederland voor erkenning vatbaar.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 23-01-2014

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2014:254

Zaaknummer: C/13/544982 / FA RK 13-4806

Wetsartikelen: 10:108 BW en 10:109 BW

RECHTSPRAAK

Via een ondertoezichtstelling kan alsnog een recht op een (tijdelijk) verblijf ontstaan.

Namens de moeder is een verzoekschrift ingediend strekkende tot een ondertoezichtstelling van de minderjarige voor de duur van een jaar. In de verblijfsrechtelijke procedure heeft de IND het verzoek tot verlenging van de verblijfsvergunning afgewezen. Aan het verzoek tot het uitspreken van een ondertoezichtstelling wordt ten grondslag gelegd dat er bij de minderjarige sprake is van angstklachten. Zij is bang uitgezet te worden naar Marokko en voor het ontmoeten van haar vader. Er is sprake van een traumatisch verleden, met behulp van begeleiding en behandeling in een vrijwillig kader houdt zij zich weliswaar staande en kon de bedreiging van haar ontwikkeling vooralsnog worden afgewend. Namens de Raad voor de Kinderbescherming (hierna: de Raad) wordt aangevoerd dat nu de aanvraag om een verblijfsvergunning is afgewezen, de angsten van de minderjarige om te worden uitgezet reëel worden. Dit werkt een kwetsbaar en onvoorspelbare opvoedsituatie in de hand. Een uitzetting zou een enorme ontworteling van de minderjarige opleveren, zowel psychisch als fysiek. Er is volgens de Raad geen andere manier om de bedreiging van de minderjarige, die in Nederland is geboren en getogen, af te wentelen dan met een ondertoezichtstelling, mede gelet op het feit dat de aanvraag door de IND onder meer is afgewezen vanwege het feit dat er geen sprake is van een ondertoezichtstelling. De ernstige bedreiging die er moet zijn voor het uitspreken van een ondertoezichtstelling bestaat uit zogenaamde gestapelde problematiek. Naast het feit dat de minderjarige getraumatiseerd is, leidt de dreigende uitzetting bij deze minderjarige tot een ernstige bedreiging in de zin van artikel 1:254 BW, aldus de Raad. De rechtbank overweegt dat hangende een verblijfsrechtelijke procedure of na ommekomst daarvan zich de situatie kan voordoen dat de minderjarige zodanig onder de dreiging van een mogelijke uitzetting gebukt gaat, dat er sprake is van de ernstige bedreiging in de zin van artikel 1:254 lid 1 BW. Ook kan de situatie zich voordoen dat aannemelijk is dat de feitelijke uitzetting naar een ander land een dergelijke bedreiging voor de minderjarige ten gevolg zal hebben. Indien zich een van deze situaties voordoet en ander middelen ter afwending van die bedreiging hebben gefaald, kan de rechter overgaan tot het uitspreken van een ondertoezichtstelling. Voorts begrijpt de rechtbank de motivering van de afwijzende beschikking van de IND aldus dat indien een niet-rechtmatig in Nederland verblijvende minderjarige vreemdeling onder toezicht wordt gesteld,

deze in het bezit wordt gesteld van een verblijfsvergunning onder de beperking 'beschikking conform Minister'. Dit betekent dat langs de band van het jeugdrecht alsnog het recht op een (tijdelijk) verblijf kan ontstaan wanneer voldaan is aan de criteria van een ondertoezichtstelling. Het zal naar het oordeel van de rechtbank sterk afhangen van de individuele casus of die bedreiging door de (dreigende) uitzetting in het leven wordt geroepen. De rechtbank overweegt dat, ingevolge artikel 6 lid 2 IVRK, de Staten die lid zijn van dit verdrag, *in de ruimst mogelijke mate* de mogelijkheden tot overleven en de ontwikkeling van het kind waarborgen. De specifieke zorgplicht van dit artikellid behelst niet alleen de minderjarige die op het eigen grondgebied verblijft maar ook de minderjarige die wordt uitgezet. De Staat dient zich er alsdan van te vergewissen dat de mogelijkheden tot overleven en de ontwikkeling van dat kind in een ander land gewaarborgd zijn te achten. Indien dat laatste niet het geval is, kan de Staat niet tot uitzetting overgaan en zal zij de mogelijkheden tot overleven en ontwikkeling op het eigen grondgebied dienen te waarborgen.

In casu ziet de rechtbank zich geplaatst voor de vraag of aannemelijk is dat de (dreiging) van uitzetting naar Marokko bij de minderjarige ernstige schade van psychische of lichamelijke aard ten gevolg zal hebben. De rechtbank overweegt dat uitzetting naar Marokko een enorme fysieke en psychische ontworteling voor de minderjarige zal betekenen. De dreiging van de uitzetting naar Marokko levert een ernstige bedreiging van de geestelijke belangen en gezondheid van de minderjarige op. Nu afwijzend is beslist op de verblijfaanvraag en de bedreiging aldus niet op een andere manier dan via een ondertoezichtstelling kan worden gekeerd, wijst de rechtbank het verzoek tot een ondertoezichtstelling toe.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 18-12-2013

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2013:9530

Zaaknummer: 13-611

Wetsartikelen: 1:254 BW